

เอกสารประกอบการสัมมนา

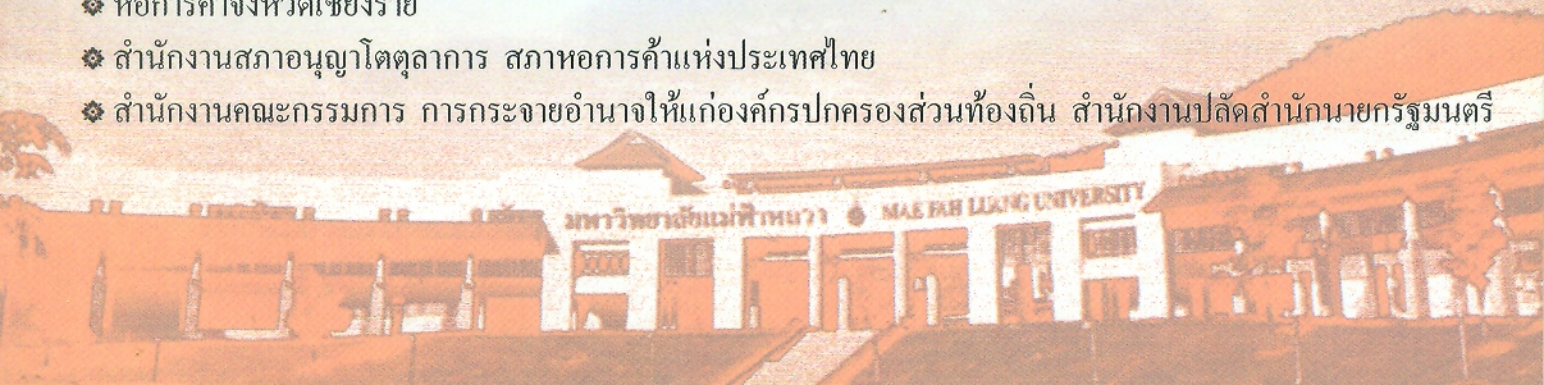
โอกาสทางการค้าการลงทุน ไทย-จีน

ระเบียบกฎเกณฑ์ทางพาณิชย์ ระหว่างประเทศ
และการระงับข้อพิพาททางเลือก

โดยความร่วมมือระหว่าง :

- ✦ จังหวัดเชียงราย
- ✦ สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- ✦ หอการค้าจังหวัดเชียงราย
- ✦ สำนักงานสภาอนุญาโตตุลาการ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- ✦ สำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
BOARD OF TRADE OF THAILAND

การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

ความเป็นมา

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเป็นสถาบันหนึ่งซึ่งดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยได้ยกร่างข้อบังคับอนุญาโตตุลาการ การค้าไทยโดยอาศัยแนวทางจากข้อบังคับอนุญาโตตุลาการการค้าระหว่างประเทศของคณะกรรมการทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและตะวันออกไกล ECAFE (Economic Commission for Asia and the Far East) และมาตรฐานแห่งการประนอมข้อพิพาทของ ECAFE (ECAFE Rules of International Commercial Arbitration and the ECAFE Standard for Conciliation) และข้อบังคับการระงับข้อพิพาททางการค้าของหอการค้านานาชาติ (ICC)

ต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยคณะกรรมการอนุญาโตตุลาการการค้าไทยได้แก้ไขปรับปรุงข้อบังคับอนุญาโตตุลาการการค้าไทยอีกครั้งเมื่อปี 2546 เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 และทันสมัยยิ่งขึ้นทัดเทียมกับมาตรฐานในวงการค้าระหว่างประเทศ

อนุญาโตตุลาการ คืออะไร

อนุญาโตตุลาการ (Arbitration) เป็นการระงับข้อพิพาททางแพ่งตกลงกันด้วยใจสมัครในการเสนอข้อพิพาท หรือนำข้อพิพาทที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้บุคคลภายนอก ซึ่งเรียกว่า “อนุญาโตตุลาการ” ทำการพิจารณาชี้ขาดตามพยานหลักฐานที่ปรากฏ และคู่พิพาทยอมผูกพันที่จะปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้นอนุญาโตตุลาการผู้ทำหน้าที่ชี้ขาดข้อพิพาทต้องเป็นคนกลางในการพิจารณาข้อพิพาท อนุญาโตตุลาการมิใช่ตัวแทนของคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แม้แต่ฝ่ายที่แต่งตั้งตนให้ทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการ

ข้อตกลงให้ใช้วิธีอนุญาโตตุลาการ

กรณีคู่พิพาทประสงค์จะดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยให้ระบุข้อความในสัญญา ดังนี้ “คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงยอมรับข้อบังคับอนุญาโตตุลาการการค้าไทยเป็นมาตรการในการระงับข้อพิพาท หากมีปัญหาโต้แย้งหรือมีข้อพิพาทเกี่ยวกับหรือสืบเนื่องจากสัญญานี้ และคู่สัญญาไม่อาจทำความตกลงกันเองได้ก็ให้ดำเนินการระงับปัญหาโต้แย้งหรือข้อพิพาทในที่สุดโดยวิธีอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการการค้าไทย ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะเสนอข้อพิพาท”

ขั้นตอนการรับข้อพิพาท

การรับข้อพิพาทดำเนินการได้ 2 วิธี คือ

- (1) การประนอมข้อพิพาท ตามข้อบังคับว่าด้วยการประนอมข้อพิพาท
- (2) การดำเนินการโดยอนุญาโตตุลาการ ตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการการค้าไทย

การยื่นคำร้องเสนอข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ แบบฟอร์มคำร้องเสนอข้อพิพาทและแบบฟอร์มหนังสือมอบอำนาจ (สอญ.1, สอญ.18) คำร้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้-

- (1) ชื่อ-นามสกุล ของคู่พิพาทพร้อมด้วยที่อยู่
- (2) รายละเอียดเกี่ยวกับข้อพิพาท
- (3) ต้นฉบับหรือสำเนาสัญญาหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพยานเอกสารเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องซึ่งคู่กรณีประสงค์จะอ้างถึง
- (4) ข้อกำหนดอนุญาโตตุลาการ หรือข้อตกลงให้ ระบุรับข้อพิพาท โดยวิธีอนุญาโตตุลาการที่ใช้บังคับแก่คู่กรณี
- (5) ข้อเท็จจริงอันเป็นมูลเหตุแห่งข้อเรียกร้องและจำนวนเงินที่เรียกร้อง
- (6) คำขอเพื่อบรรเทาหรือชดใช้ความเสียหาย
- (7) จำนวนอนุญาโตตุลาการในกรณีที่ไม่ได้ตกลงกำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการกันไว้ก่อน

ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายเบื้องต้นในการยื่นคำร้อง

1. ค่าธรรมเนียมสำนักงานสภาอนุญาโตตุลาการ ร้อยละหนึ่งของจำนวนเงินที่เรียกร้องหรือมูลค่าพิพาท แต่ไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท และไม่เกิน 150,000 บาท
2. เงินประกันค่าใช้จ่ายอื่นๆ
3. ค่าจัดการ 10% (Handling charge) ของค่าตอบแทนอนุญาโตตุลาการ

การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ

ในขั้นตอนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ เมื่อคู่พิพาทได้ยื่นคำร้องเสนอข้อพิพาท, คำคัดค้าน, ข้อเรียกร้องแย้งหรือคำแก้ข้อเรียกร้องแย้ง (ถ้ามี) แล้วนายทะเบียนสำนักงานสภาอนุญาโตตุลาการ จะแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้คู่พิพาททำการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ โดยคู่พิพาทอาจร่วมกันแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ 1 คน (กรณีตกลงกันให้มีอนุญาโตตุลาการ 1 คน) หรือคู่พิพาทแต่ละฝ่ายแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละ 1 คน ในกรณีที่มิใช้อนุญาโตตุลาการฝ่ายละ 1 คน อนุญาโตตุลาการทั้งสองจะต้องร่วมกันแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามเป็นประธานเพื่อประกอบเป็นคณะอนุญาโตตุลาการต่อไป ซึ่งคู่

พิพาทจะแต่งตั้งจากบุคคลที่ขึ้นทะเบียนรายชื่อไว้กับสำนักงานสภาอนุญาโตตุลาการฯ หรือจากบุคคลภายนอกก็ได้

ข้อดีของการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ สภาคำแห่งประเทศไทย

1. มีห้องพิจารณาสำนักงานสภาอนุญาโตตุลาการของสภาคำแห่งประเทศไทยดำเนินการโดยเฉพาะ
2. มีคณะกรรมการกำกับดูแล เช่น กำหนดค่าตอบแทนอนุญาโตตุลาการ, ค่าใช้จ่ายต่างๆ
3. คู่พิพาทจะได้รับการประกันความเป็นกลาง เนื่องจากสภาคำแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรของเอกชน
4. ขั้นตอนและกระบวนการพิจารณาชี้ขาดไม่เข้มงวด เคร่งครัด หรือมีวิธีการยุ่งยากเหมือนการพิจารณาคดีในศาล
5. การพิจารณาข้อพิพาทใช้ระยะเวลาพิจารณาไม่เกิน 180 วันตามข้อบังคับ นับแต่ตั้งอนุญาโตตุลาการเสร็จ ซึ่งเป็นการใช้เวลาที่สั้นและรวดเร็ว เมื่อเปรียบเทียบกับการพิจารณาคดีของศาล
6. อนุญาโตตุลาการที่ทำหน้าที่ชี้ขาดข้อพิพาทจะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพต่างๆ ซึ่งสามารถเลือกจากบัญชีรายชื่ออนุญาโตตุลาการฯ ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานสภาอนุญาโตตุลาการ สภาคำแห่งประเทศไทย หรือจะคัดเลือกจากบุคคลภายนอก ตามความพอใจของคู่พิพาทก็ได้ ทำให้การพิจารณาดำเนินไปได้รวดเร็วและเป็นธรรมแก่คู่พิพาท
7. คู่พิพาทที่เป็นคู่ค้ากันสามารถยุติข้อพิพาท สามารถรักษาชื่อเสียงและความลับระหว่างกันได้ เนื่องจากกระบวนการพิจารณาเป็นการพิจารณาลับ อีกทั้งสามารถรักษาความสัมพันธ์ระหว่างกันไว้ได้ต่อไป เพราะคู่พิพาทไม่ต้องเผชิญหน้าต่อสู้กันเพื่อผลแพ้ชนะทางคดีเหมือนการดำเนินคดีในศาล

ขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ :

สำนักงานสภาอนุญาโตตุลาการ สภาคำแห่งประเทศไทย

สำนักงานเลขที่ 150/2 ถนนราชบพิธ แขวงราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทรศัพท์: 02-622-1860-76 ต่อ 610, 640, 641

โทรสาร: 02-224-0745, 02-622-1879-60